

İKV BİLGİ NOTU

AVRUPA KOMİSYONUNDAN ÇOCUKLARIN DİJİTAL ALANDA KORUNMASI VE GÜÇLENDİRİLMESİ İÇİN YENİ AB STRATEJİSİ

Sema Nur Yeni yıldız, İKV Uzman Yardımcısı

Avrupa Komisyonu, 11 Mayıs 2022 tarihinde sunduğu “Çocuklar için Daha İyi Bir İnternete İlişkin Yeni AB Stratejisi (*New European Strategy for a Better Internet for Kids-BIK+*)” ile çevrim içi dünyadaki çocuk haklarını güçlendirmeyi, yaşa uygun dijital hizmetlerini iyileştirmeyi ve çocukların çevrim içi ortamda güvenliklerini sağlamayı amaçlıyor.

Neden Yeni bir AB Stratejisi Oluşturuldu?

Çocuklar için daha iyi bir internete yönelik ilk Avrupa stratejisi (*European Strategy for a Better Internet for Children-BIK*), Mayıs 2012 tarihinde kabul edilmişti.¹ Ancak dijital teknolojilere erişim yaşı ve çocukların dijital teknolojileri kullanma koşulları son yıllarda hızlı bir şekilde değişti. Çevrim içi uygulamaları barındıran bilgisayar, tablet ve akıllı cihazlar çocukların kolay ve hızlı bir şekilde başkalarıyla etkileşime girmesine ve çevrim içi öğrenime yönelik fırsatlar ve faydalar barındırıyor. Ancak çevrim içi alan çocukların dezenformasyon faaliyetlerinden, siber zorbalıklardan veya zararlı ve yasadışı içeriği de kapsıyor. UNICEF’in yaptığı araştırmalara göre günümüzde üç internet kullanıcılarından biri çocuk ve çocukları dijital alandaki tehditlere karşı oldukça savunmasız.² Bu yüzden Avrupa Komisyonu, Mayıs 2012 tarihli Avrupa stratejisini güncelleyerek, dijital bir çağda çocukların bakış açısını ve deneyimlerini dikkate alan, çocukların en yüksek faydayı sağlayabilecekleri, yaşlarına uygun ve karşılaşılabilecekleri riskler ve tehditleri asgari düzeye indiren BIK+ Stratejisi’ni oluşturdu.

BIK+ Ne İçeriyor?

¹ Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, “European Strategy for a Better Internet for Children”, EU Strategy on the Rights of the Child, COM(2021) 142 final, 24.03.2021

COM 196 final, 02.05.2012, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/HIS/?uri=COM:2012:196:FIN>

² UNICEF, Child Rights in the Digital Age, <https://www.unicef-irc.org/research/child-rights-in-the-digital-age/>

BIK+, AB'nin çocuklar için Dijital On Yıl³ vizyonunu ortaya koyarken üç temel sütuna dayanıyor:

- 1) Çocukların güvenilir bir dijital ortamda dijital deneyim kazanmasını sağlamak:** BIK+, çocukları, çevrim içi ortamdaki zararlı ve yasadışı içerik, iletişim, risk ve davranışlardan korumak için güvenli ve yaşlarına uygun bir dijital ortamın oluşturulmasını amaçlıyor. Komisyon ayrıca, dijital dünyayı çocuklar ve gençler adına daha güvenilir bir yer hâline getirmek için yaşa uygun çevrim içi hizmetlerin geliştirilmesine yönelik AB kodu oluşturmayı ve 2024 yılına kadar çevrim içi platformlarda yaş doğrulaması uygulaması için Avrupa standardının oluşturulmasını planlıyor.
- 2) Çocukların çevrim içi alanda güçlendirilmesi:** BIK+, çocukların çevrim içi ortamda daha bilinçli seçimler yapabilmesi ve kendilerini güvenli bir şekilde ifade edebilmeleri için gerekli beceri ve yeterlilik kazanmalarını teşvik ediyor. Komisyon, bunun teşviki için ise üye ülkelerde aktif olan Güvenli İnternet Merkezleri ağı aracılığıyla çocuklar, ebeveynler ve öğretmenlere medya okuryazarlığı eğitimlerinin verilmesini destekliyor. Aynı zamanda Komisyon, çocukların eğitimleri için betterinternetforkids.eu portalı aracılığıyla öğretim modüllerinin sağlanmasıyla eğitimcileri bilinçlendirmeyi hedefliyor. Tüm bu uygulamalar ile BIK+, çevrim içi ortamda savunmasız olan çocukları güçlendirmeyi ve dijital alandaki bilinçlilik ve beceri düzeylerini artırmayı planlıyor.
- 3) Çocukların güvenilir bir çevrim içi ortama aktif katılımını sağlamak:** BIK+ dijital ortamda çocukların da söz hakkı olduğunu kabul ederken çocuklara saygı duyulmasını hedefliyor. Ayrıca çocukların yeniliklere açık, yaratıcı ve güvenilir dijital deneyimlere sahip olmaları için kendilerinin liderlik ettiği etkinlikleri teşvik ediyor. Bu doğrultuda Komisyon, çocukların dijital ortama katılımlarını artırmak için çevrim içi ortamın sunduğu fırsatlar ve riskler hakkında bilgi veren etkinlikleri destekliyor ve iki yılda bir çocukların liderliğinde, "Çocuklar için Daha İyi Bir İnternete İlişkin Yeni AB Stratejisi" ilgili değerlendirmenin hazırlanmasını planlıyor.

Çocuk haklarına ilişkin AB stratejisinin dijital kolunu oluşturan BIK+'ın sunulduğu gün Komisyon ayrıca çocuklara yönelik cinsel istismarla mücadele edebilmek ve istismardan korumak için yeni bir AB mevzuatı önerdi. Önerilen yeni mevzuat ile BIK+ birbirini tamamlarken, Mart 2021 tarihli AB Çocuk Hakları Stratejisi⁴ çatısı altında birleşerek

³ Communication From The Commission to The European Parliament, The Council, The European Economic and Social Committee and The Committee Of The Regions, 2030 Digital Compass: the European way for the Digital Decade, COM(2021) 118 final, 9.3.2021, [EUR-Lex - 52021DC0118 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/eur-lex.do?uri=CELEX_52021DC0118)

⁴ Communication from The Commission to The European Parliament, The Council, The European Economic and Social Committee and The Committee of The Regions Empty,

çocukların hem dijital alanda hem de günlük hayatlarında güvenliklerini sağlamak, güçlendirmek, istismardan uzak tutmak ve bilinçlendirmek hedefleniyor.